

Recenzný posudok k multimediálnej vysokoškolskej učebnici
Ošetrovateľských techník a zručností

Recenzent:

PhDr. Renáta Zeleníková, PhD.

Pracovisko: Ústav ošetrovateľství a porodní asistence, Lékařská fakulta, Ostravská univerzita v Ostravě, Česká republika

Zostavovatelia:

Mgr. Michaela Miertová, PhD.; prof. Mgr. Katarína Žiaková, PhD.; Mgr. Anna Ovšonková, PhD.; Mgr. Ivan Farský, PhD.; Mgr. Martina Lepiešová, PhD. et al.

Pracovisko: Ústav ošetrovateľstva, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, Univerzita Komenského v Bratislave

Multimediálna vysokoškolská učebnica *Ošetrovateľských techník a zručností* je určená študentom bakalárskeho štúdia v odboroch ošetrovateľstvo a môže byť využitá pri výuke ošetrovateľských techník aj pre študentov odboru pôrodná asistencia a všeobecné lekárstvo. Autori vytvorili multimediálnu učebnicu s cieľom posilniť vyšší stupeň kritického myslenia a základné kognitívne zručnosti u študentov. Učebnica je rozdelená do 7 samostatných celkov – hlavných kapitol: Základné postupy prevencie infekcie, Vitálne funkcie, Starostlivosť o rany a obväzová technika, Výživa a rovnováha telesných tekutín, Vyprázdňovanie moču a stolice, Odber biologického materiálu, Podávanie liekov a Vybrané liečebné procedúry. Hlavné kapitoly sú ďalej logicky rozdelené na podkapitoly. Rozsah textu je primeraný vzhľadom na popisované okruhy ošetrovateľských techník a intervencií.

Text je zrozumiteľný, jednotlivé podkapitoly sú spracované prehľadne. V úvode každej kapitoly sú prezentované ciele pre študenta a kľúčové slová. Na konci každej kapitoly je uvedený zoznam literatúry. Autori pri spracovaní textu vychádzali z poznatkov súčasnej odbornej literatúry v českom, slovenskom i anglickom jazyku.

Jednotlivé ošetrovateľské výkony sú zasadené do rámca ošetrovateľského procesu integrujúc a zdôrazňujúc tak zodpovednosť sestier za každý krok ošetrovateľského procesu od posúdenia, cez ošetrovateľskú diagnostiku, plánovanie - očakávané výsledky s následnou implementáciou, hodnotením až po dokumentáciu. Tento rámec zdôrazňuje vzájomné prepojenie medzipredmetových vzťahov a súvislostí. Samotné postupy ošetrovateľských techník sú popísané podrobne s ohľadom na zásadu postupných krokov. Každý krok je

logicky zdôvodnený, čo podporuje hlbšie pochopenie základných princípov ošetrovateľskej starostlivosti. Realizácia techník podľa prezentovaných krokov pomáha vykonávať základné ošetrovateľské činnosti efektívne a bezpečne. Zvláštna pozornosť je venovaná individualizovanej starostlivosti a bezpečnosti pacienta. Odstavec neočakávané výsledky v každej podkapitole upozorňuje na možnosť výskytu komplikácií alebo nepredvídaných situácií.

V závere každej kapitoly je uvedený súbor prehľadových otázok, ktorý umožňuje študentom overiť si získané vedomosti. Súčasťou učebnice sú aj správne odpovede na prehľadové otázky, ktorú sú umiestnené v závere učebnice. Na podporu kritického myslenia sú študentom k dispozícii problémové úlohy. Súbor úloh na nácvik jednotlivých ošetrovateľských techník zase umožňuje precvičenie zručností. Možnosť overenia získaných zručností prostredníctvom testov umožňuje študentom flexibilnejšie učenie a okamžitú spätnú väzbu. Uvedené multimediálne prvky vyžadujú od študentov aktívne zapojenie do procesu učenia. Učebnica je vhodne doplnená o slovník, kde sú jednotlivé heslá zoradené abecedne. Predložený multimediálny text umožňuje integrovanú prezentáciu odborných informácií pomocou počítača s využitím textu, grafiky, obrazu, videa a ďalších multimediálnych prvkov. Pomer textu, tabuliek a obrázkov je vyvážený. Prezentovaný text je na viacerých miestach prepojený s iným rozširujúcim textom pomocou hypertextových odkazov. Orientácia a listovanie v učebnici, ktorá je rozpracovaná na 666 stranách, je uľahčené pomocou farebných záložiek označujúcich jednotlivé kapitoly.

Záver:

Ošetrovateľstvo je dynamicky sa rozvíjajúci a meniaci odbor, predložená multimediálna vysokoškolská učebnica *Ošetrovateľských techník a zručností* reflektuje zmeny a nové trendy pri poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti a integruje nové poznatky do učebného textu ošetrovateľských techník a zručností. Multimediálna učebnica zároveň splňuje zásadné didaktické princípy modernej učebnice a môže byť využívaná v pregraduálnej príprave všeobecných sestier, pôrodných asistentiek a poslucháčov všeobecného lekárstva. Použitie učebnice je vhodným doplnujúcim študijným materiálom praktickej výučby ošetrovateľských techník a zručností. Odporúčam používanie multimediálnej vysokoškolskej učebnice.

V Ostrave 11.12.2015

PhDr. Renáta Zeleníková, PhD.